

Motion

1982/83: 1512

Wivi-Anne Cederqvist och Olle Westberg Sysselsättningsfrämjande åtgärder i Gästrikland

Alla utredningar visar på en vikande sysselsättning inom industrisektorn. Industriverkets rapport 1982:3, Var kommer krisen?, visar att den största nedgången kommer att ske i Mellansverige, den region till vilken Gästrikland hör. I Mellansverige behövs mellan 45 000 och 65 000 nya arbetstillfällen inom industrisektorn under 1980-talet, om man inte skall acceptera en högre arbetslöshet. De stora förnyelsebehoven i Mellansverige hänger samman med utvecklingen inom stålindustrin. Den negativa trenden vad avser industrissysselsättningen kommer att slå särskilt hårt mot de s. k. bruksorterna, speciellt de som är beroende av stålindustrin.

Få län är så beroende av industrisektorn som Gävleborgs län. Man kan indela länet i två industrialiserade stråk, ett nord-sydligt längs kusten dominerat av skogsindustrin, ett öst-västligt i södra länsdelen – Gästrikland – dominerat av stålindustrin. Mer än två tredjedelar av arbetstillfällena i Gästrikland återfinns i industrisektorn.

Stålindustrin svarar för nästan hälften av industrissysselsättningen i Gästrikland. Hofors och Sandvikens kommuner är de två kommuner i landet som är mest beroende av stålindustrin och utvecklingen inom denna sektor. Kommunernas arbetsmarknad domineras av två stora företag, SKF Steel i Hofors och SANDVIK AB i Sandviken. Det skall i detta sammanhang omnämnas att SANDVIK AB även är den största arbetsgivaren i Ockelbo kommun.

Arbetsmarknadssituationen i västra Gästrikland har under 1980-talets två första år genomgått en drastisk förändring. Vid SKF i Hofors fortsätter arbetsstyrkan att minska; under perioden 1980–1982 med ca 250 personer. Till detta kommer en minskning med 300–400 personer under 1983. Detta skall ses mot bakgrund av att SKF under perioden 1975–1979 reducerade personalstyrkan med nästan 600, från 3 675 personer till 3 100. 1982 var arbetsstyrkan 2 850 personer.

Vid SANDVIKs anläggningar i Sandviken var antalet anställda 1975 ca 8 500 personer. Undersenare delen av 1970-talet och 1980-talets två första år har arbetsstyrkan reducerats till 6 900, dvs. en minskning med 1 600 personer. SANDVIK står nu inför en omstrukturisering och har beslutat att reducera antalet anställda med ytterligare omkring 1 000 man i Sandviken.

För Sandvikens och Hofors kommuner har situationen blivit besvärlig. Underlaget för servicenäringarna sviktar. De kommunala bostadsföretagen står med ett stort antal outhyrda lägenheter, i Sandviken 345 och i Hofors 445

(januari 1983). Kommunerna har under flera år haft mycket höga arbetslöshetssiffror, särskilt vad gäller ungdom. Svårigheterna på arbetsmarknaden har också inneburit kraftigt vikande befolkningstal.

Den situation som beskrivits ovan är inte unik för Gästriklands bruksorter, utan finns tyvärr på många ställen i landet. Det som emellertid är särskilt oroande vad gäller Sandvikens och Hofors kommuner är det starka beroendet av stålindustrins utveckling. Alla prognoser visar på en starkt vikande sysselsättning inom denna bransch, vilket kommer att slå hårt mot Sandviken och Hofors.

Insatser måste göras för att differentiera arbetsmarknaden i västra Gästrikland. Den pågående omstruktureringen av branschen är nödvändig men måste ske på socialt anständiga villkor.

Detta kan ske på olika sätt, men en ökad satsning på forskning och utveckling i anslutning till de företag som finns på orterna är nödvändig. Den högskola som finns i Gävle-Sandviken måste få resurser att utvecklas.

Det är också angeläget att arbetet med att decentralisera statlig verksamhet fortsätter och att man då vid planeringen beaktar situationen vid bruksorterna. Vidare måste de hårt drabbade bruksorterna få en särskilt positiv behandling vad avser regionalpolitiskt stöd. Seriösa projekt måste få erforderligt stöd, så att nya arbetstillfällen kan skapas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att åtgärder snarast vidtas för att trygga sysselsättningen på bruksorterna i Gästrikland.

Stockholm den 25 januari 1983

WIVI-ANNE CEDERQVIST (s) OULE WESTBERG (s)